

Bruxelles, 14 martie 2019
(OR. en)

7456/19

Dosar interinstituțional:
2018/0247(COD)

ELARG 8
COWEB 46
CFSP/PESC 213
RELEX 258
FIN 233
CADREFIN 150
CODEC 670
POLGEN 49
MIGR 33

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Consiliul
Nr. doc. ant.:	7210/19
Subiect:	Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA III) (prima lectură) – Abordare generală parțială

I. INTRODUCERE

1. La 14 iunie 2018, Comisia a prezentat o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA III) ¹ în cadrul Rubricii 6 („Vecinătate și întreaga lume”) din cadrul financiar multianual (CFM) 2021-2027.

¹ 10184/18 + ADD 1 + ADD 2.

2. În conformitate cu propunerea Comisiei, IPA III urmărește să sprijine beneficiarii în vederea adoptării și implementării reformelor politice, instituționale, juridice, administrative, sociale și economice necesare pentru ca respectivii beneficiari să respecte valorile Uniunii și să se alinieze treptat la normele, standardele, politicile și practicile Uniunii în vederea aderării viitoare la aceasta. IPA III asigură continuitatea cu IPA II (care acoperă perioada 2014-2020) și complementaritatea cu alte instrumente ale Uniunii (în special Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – IVCDI) și cu alte instrumente (de exemplu, migrație, schimbări climatice). Pachetul financiar propus pentru IPA III în perioada 2021-2027 este de 14 500 000 000 EUR (în prețuri curente).

II. LUCRĂRILE DIN CADRUL ALTOR INSTITUȚII

3. În cadrul Parlamentului European, dosarul a fost alocat Comisiei pentru afaceri externe (AFET), cu José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE, ES) și Knut Fleckenstein (S&D, DE) în calitate de coraportori. Proiectul de raport prezentat de coraportori a fost adoptat de AFET la 4 februarie 2019 și este în prezent în așteptarea adoptării în sesiunea plenară a PE din 25-28 martie 2019.
4. Comitetul Economic și Social European a adoptat un aviz în cadrul sesiunii sale plenare din 12 decembrie 2018 ².
5. Comitetul Regiunilor a adoptat un aviz în cadrul sesiunii plenare din 5-6 decembrie 2018 ³.

² 15601/18.

³ 15622/18.

III. LUCRĂRILE DESFĂȘURATE ÎN CADRUL GRUPURILOR DE PREGĂTIRE ALE CONSILIULUI

6. Propunerea a fost prezentată pentru prima oară de Comisie Grupului de lucru privind extinderea și țările care participă la negocierile de aderare la UE (COELA) la 3 iulie 2018. În urma primei discuții generale din 10 iulie 2018, COELA a examinat propunerea în cadrul mai multor reuniuni ulterioare în timpul președinției austriece, în cursul cărora negocierile au avansat considerabil. Un raport privind progresele înregistrate a fost transmis către Coreper la 19 decembrie 2018 ⁴.
7. Activitatea a continuat în timpul președinției române cu o serie de reuniuni ale COELA în februarie și martie 2019 pentru a discuta aspectele restante și pentru a revizui textul pentru a răspunde preocupărilor exprimate de delegații. Au fost aduse schimbări în special în ceea ce privește aspectele legate de transparență și de caracterul incluziv al procesului decizional în cadrul Comitetului IPA, cu scopul de a se asigura că vor fi furnizate informații adecvate statelor membre și că implicarea acestora și orientările strategice vor fi suficient reflectate. În ceea ce privește procesul de programare IPA, obiectivul a fost să se asigure că asistența acordată beneficiarilor va fi atât flexibilă, cât și previzibilă, că va recompensa performanța, abordând totodată nevoile beneficiarilor mai puțin performanți și că poate fi modulată în caz de regres semnificativ sau de lipsă persistentă de progrese din partea beneficiarilor în domeniile acoperite de „abordarea cu prioritate a elementelor fundamentale”.
8. Ar trebui remarcat faptul că regulamentul propus face parte din pachetul de propuneri legate de CFM 2021-2027 și, prin urmare, depinde de rezultatul acestor negocieri orizontale. În așteptarea acestui rezultat, suma de referință de la articolul 4 alineatul (1) este pusă între paranteze drepte în textul din anexa la prezenta notă. Dispozițiile de natură orizontală apar, de asemenea, între paranteze drepte și sunt excluse de la abordarea generală parțială propusă, în așteptarea unor noi progrese în ceea ce privește CFM: acestea se referă la obiectivul general al cheltuielilor din bugetul UE de sprijinire a obiectivelor climatice (considerentul 13), la protecția bugetului Uniunii în cazul unor deficiențe generalizate în ceea ce privește statul de drept în statele membre și în țările terțe (considerentul 23), precum și la rata de cofinanțare a Uniunii [articolul 9 alineatul (2)].

⁴ 15532/18.

9. Alte părți ale propunerii apar, de asemenea, între paranteze drepte. Acestea se referă în principal la actele juridice aflate încă în discuție (cum ar fi Regulamentul privind IVCDCI și Regulamentul CTE), care ar putea fi necesar să fie actualizate la sfârșitul negocierilor. Câteva dispoziții sunt strâns legate de dispozițiile din celelalte acte juridice menționate și ar trebui să fie reflectate în acest text într-o etapă ulterioară, în momentul în care sunt finalizate discuțiile cu privire la actele respective. Acest lucru este valabil în special pentru articolul 11 (împreună cu considerentele 27 și 28 corespunzătoare) și articolul 17.
10. La 13 martie 2019, Comitetul Reprezentanților Permanenți a examinat textul de compromis al președinției. În urma acestei discuții, președinția a convenit să introducă câteva modificări suplimentare în text, și anume la considerentul (6b), la considerentul (13), la articolul 7a alineatul (5) și în anexa I⁵. Din discuție a reieșit că textul de compromis al președinției reprezintă o bază solidă pentru a ajunge la o abordare generală parțială.

IV. CONCLUZII

11. Având în vedere cele de mai sus, Consiliul este invitat ca în cadrul reuniunii sale din 19 martie 2019 să ajungă la o abordare generală parțială cu privire la text, astfel cum figurează în anexa la prezentul document. Abordarea generală va constitui mandatul Consiliului pentru negocierile viitoare cu Parlamentul European în contextul procedurii legislative ordinare.

⁵ Aceste modificări sunt subliniate în anexa la prezenta notă.

2018/0247 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA III) ⁶

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 212 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁷,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁸,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) nr. 231/2014 ⁹ expiră la 31 decembrie 2020. Pentru a menține eficacitatea Uniunii în ceea ce privește acțiunile externe, ar trebui să fie menținut un cadru pentru planificarea și acordarea asistenței externe.

⁶ Modificările aduse propunerii Comisiei în prezentul document sunt marcate cu *caractere cursive aldine* [...], în timp ce modificările față de versiunea anterioară a textului sunt subliniate suplimentar.

⁷ JO C , , p. .

⁸ JO C , , p. .

⁹ Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (JO L 77, 15.3.2014, p. 11).

- (2) Obiectivele unui instrument pentru preaderare sunt substanțial diferite față de obiectivele generale ale acțiunii externe a Uniunii, deoarece acest instrument urmărește să pregătească beneficiarii enumerați în anexa I pentru a deveni membri ai Uniunii și să sprijine procesul lor de aderare. Prin urmare, este esențial să existe un instrument specific care să sprijine procesul de extindere, asigurând, în același timp, complementaritatea sa cu obiectivele generale ale acțiunii externe a Uniunii și în special cu Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVCDCI).
- (3) Articolul 49 din Tratatul privind Uniunea Europeană prevede că orice stat european care respectă valorile - demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept, drepturile omului, inclusiv drepturile persoanelor aparținând unor minorități, și care se angajează să le promoveze poate solicita să devină membru al Uniunii. Un stat european care a solicitat aderarea la Uniune poate deveni membru doar după ce se confirmă că întrunește criteriile de aderare convenite în cadrul Consiliului European de la Copenhaga din iunie 1993 („criteriile de la Copenhaga”) și cu condiția ca Uniunea să aibă capacitatea de a integra noul membru. Aceste criterii se referă la stabilitatea instituțiilor care garantează democrația, statul de drept, respectarea drepturilor omului și respectarea și protejarea minorităților, existența unei economii de piață funcționale, precum și la capacitatea de a face față presiunilor concurenței și forțelor pieței din cadrul Uniunii și la capacitatea de asumare nu numai a drepturilor, dar și a obligațiilor care îi revin în temeiul tratatelor, inclusiv prin aderarea la țelurile uniunii politice, economice și monetare.

- (4) Procesul de extindere se bazează pe criteriile consacrate și pe condiții echitabile și riguroase. Fiecare beneficiar este evaluat pe baza propriilor merite. Prin evaluarea progreselor realizate și identificarea deficiențelor se oferă beneficiarilor enumerați în anexa I stimulente și orientări pentru continuarea reformelor de amploare necesare. Pentru ca dorința de aderare să devină realitate, rămâne esențial un angajament ferm față de principiul „abordării cu prioritate a elementelor fundamentale”¹⁰. Progresul în direcția aderării depinde de respectul fiecărui solicitant pentru valorile Uniunii și de capacitatea sa de a realiza reformele necesare pentru alinierea sistemelor sale politice, instituționale, juridice, administrative și economice la normele, standardele, politicile și practicile din Uniune.
- (5) Politica de extindere a Uniunii constituie o investiție în pacea, securitatea și stabilitatea Europei **și îi permite Uniunii să fie mai bine poziționată în vederea abordării provocărilor globale**. Aceasta oferă, **de asemenea**, oportunități economice și comerciale sporite, în avantajul reciproc al UE și al statelor care aspiră să devină membre ale Uniunii. Perspectiva aderării la Uniune are un puternic efect de transformare, punând bazele unor schimbări democratice, politice, economice și societale pozitive.
- (5a) *Adoptarea valorilor europene fundamentale și angajamentul față de acestea reprezintă o alegere, iar acest lucru este esențial pentru toți partenerii care aspiră să devină membri ai UE. În conformitate cu acest principiu, Uniunea se așteaptă ca partenerii să își asume valorile europene, precum și desfășurarea intensă a reformelor necesare în interesul popoarelor acestora și să se angajeze pe deplin în acest sens. Aceasta include alinierea treptată la politica externă și de securitate comună a Uniunii, în special cu privire la aspecte în care sunt în joc interese comune importante, cum ar fi măsurile restrictive și abordarea amenințărilor hibride.***

¹⁰ „Abordarea cu prioritate a elementelor fundamentale” leagă statul de drept și drepturile fundamentale de celelalte două domenii esențiale ale procesului de aderare: guvernarea economică – un accent sporit pe dezvoltarea economică și îmbunătățirea competitivității – și consolidarea instituțiilor democratice și a reformei administrației publice. Fiecare dintre cele trei elemente fundamentale are o importanță crucială pentru procesele de reformă ale țărilor candidate și ale candidaților potențiali și răspunde unor preocupări majore ale cetățenilor.

- (6) În comunicarea sa *O perspectivă credibilă de aderare pentru Balcanii de Vest și un angajament sporit al UE în regiune*¹¹, Comisia Europeană a reafirmat perspectiva certă, bazată pe merit, a aderării la UE a țărilor din Balcanii de Vest. Acesta este un mesaj ferm de încurajare pentru toate țările din Balcanii de Vest și un semn al angajamentului UE față de viitorul lor european.
- (6a) *Uniunea Europeană și statele sale membre, în Declarația de la Sofia și în Agenda priorităților de la Sofia pentru UE și Balcanii de Vest, și-au reafirmat sprijinul fără echivoc pentru perspectiva europeană a Balcanilor de Vest, precum și angajamentul lor de a accelera îmbunătățirea vieții cetățenilor în ceea ce privește conectivitatea și securitatea, pe baza aspectelor relevante din comunicarea Comisiei adoptată la 6 februarie 2018. Acțiunile desfășurate în temeiul prezentului regulament ar trebui să contribuie la sprijinirea punerii în aplicare a acestor angajamente.*
- (6b) *Consiliul European a acordat statutul de țară candidată Albaniei, Islandei¹², Muntenegrului, Republicii Macedonia de Nord, Serbiei și Turciei. Acesta a confirmat perspectiva europeană a Balcanilor de Vest. Fără a aduce atingere pozițiilor privind statutul sau oricăror decizii viitoare care urmează să fie luate de Consiliul European sau de Consiliu, beneficiarii acestei perspective europene cărora nu li s-a acordat statutul de țară candidată pot fi considerați candidați potențiali exclusiv în înțelesul prezentului regulament.*

¹¹ COM(2018) 65 final, care poate fi consultat accesând linkul:
https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/communication-credible-enlargement-perspective-western-balkans_en.pdf

¹² *În martie 2015, guvernul Islandei a solicitat UE să nu mai considere Islanda drept țară candidată, fără a retrage totuși oficial cererea de aderare a acestei țări.*

- (7) Ar trebui, de asemenea, să se acorde asistență în conformitate cu acordurile încheiate de Uniune cu beneficiarii enumerați în anexa I, iar aceasta ar trebui să se concentreze în special pe sprijinul acordat beneficiarilor enumerați în anexa I pentru a-și consolida instituțiile democratice și statul de drept, a-și reforma sistemul judiciar și administrația publică, a respecta drepturile fundamentale și a promova egalitatea de gen, toleranța, incluziunea socială și nediscriminarea. Asistența ar trebui să sprijine, de asemenea, principiile și drepturile esențiale definite în Pilonul european al drepturilor sociale ¹³.
- (7a) **Întrucât relațiile de bună vecinătate și cooperarea regională sunt elemente esențiale ale procesului de extindere, [...] asistența ar trebui, de asemenea, să sprijine în continuare eforturile [...] beneficiarilor enumerați în anexa I de a promova cooperarea regională, macroregională și transfrontalieră, precum și dezvoltarea teritorială, inclusiv prin punerea în aplicare a strategiilor macroregionale ale Uniunii. De asemenea, asistența ar trebui să promoveze dezvoltarea economică și socială și guvernanta economică a acestor beneficiari, elemente care stau la baza agendei privind o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv prin punerea în aplicare a politicilor de dezvoltare regională, privind agricultura și dezvoltarea rurală, sociale și de ocupare a forței de muncă, [...] prin dezvoltarea economiei și a societății digitale și prin stimularea cercetării și inovării, și [...] în contextul inițiativei emblematice Agenda digitală pentru Balcanii de Vest.**
- (7b) **Ar trebui să se pună un accent special pe crearea de noi oportunități pentru tineret, inclusiv tinerii profesioniști, asigurându-se totodată că acest lucru contribuie la dezvoltarea socioeconomică a beneficiarilor enumerați în anexa I. Asistența acordată în temeiul prezentului regulament ar trebui, de asemenea, să abordeze problema exodului de creiere.**
- (8) Uniunea ar trebui să ofere sprijin pentru tranziția către aderare beneficiarilor enumerați în lista din anexa I, pe baza experienței statelor sale membre. Această cooperare ar trebui să vizeze îndeosebi împărtășirea experienței dobândite de statele membre în procesul de reformă.

¹³ Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat în mod solemn de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la Summitul social pentru creștere și locuri de muncă echitabile de la Göteborg, care s-a desfășurat în data de 17 noiembrie 2017.

- ([...] **8a**) Consolidarea statului de drept, inclusiv combaterea corupției și a criminalității organizate, și buna guvernare, inclusiv reforma administrației publice, rămân provocări-cheie pentru majoritatea beneficiarilor enumerați în anexa I și sunt esențiale pentru ca beneficiarii să se apropie de Uniune și pentru asumarea ulterioară deplină de către aceștia a obligațiilor care le revin în calitate de membri. Având în vedere faptul că reformele urmărite în aceste domenii se realizează pe termen mai lung și că este necesar să se constituie evidențe, asistența financiară acordată în temeiul prezentului regulament ar trebui să abordeze cerințele care le incumbă beneficiarilor enumerați în anexa I cât mai curând posibil.
- ([...] **8b**) În conformitate cu principiul democrației participative, Comisia ar trebui să încurajeze supravegherea parlamentară în fiecare din țările beneficiare enumerate în anexa I.
- (9) Consolidarea cooperării strategice și operaționale privind securitatea dintre UE și beneficiarii enumerați în lista din anexa 1 este esențială pentru abordarea în mod eficace și eficient a amenințărilor la adresa securității și ale terorismului.
- (10) Este esențial să se intensifice în continuare cooperarea **internațională și regională** privind migrația, inclusiv **consolidarea în continuare a capacităților** de gestionare a frontierelor și **a migrației**, asigurarea accesului la protecție internațională, schimbul de informații relevante, [...] îmbunătățirea controalelor la frontieră și continuarea eforturilor noastre [...] **de combaterea migrației ilegale**, a traficului de ființe umane și a introducerii ilegale de migranți.
- (10a) Capacitățile de comunicare ale beneficiarilor enumerați în anexa I ar trebui să fie consolidate pentru a asigura susținerea și înțelegerea de către public a valorilor UE, precum și a beneficiilor și obligațiilor pe care le presupune potențialul statut de membru al Uniunii, abordând în același timp dezinformarea.**

- (13) Beneficiarii enumerați în anexa I trebuie să fie mai bine pregătiți pentru a aborda provocările globale, precum dezvoltarea durabilă și schimbările climatice, și pentru a se alinia la eforturile Uniunii în direcția abordării acestor aspecte. Reflectând importanța combaterii schimbărilor climatice, în concordanță cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și obiectivele de dezvoltare durabilă, acest program ar trebui să contribuie la integrarea acțiunilor în domeniul climei în politicile Uniunii și la atingerea țintei globale ca [25 %] din cheltuielile de la bugetul UE să sprijine obiectivele în domeniul climei. Se preconizează că acțiunile din cadrul acestui program vor contribui [...] [16 %]¹⁴ la pachetul financiar global al programului la obiectivele climatice. Acțiunile relevante vor fi identificate în timpul pregătirii și punerii în aplicare a programului, iar contribuția totală din acest program ar trebui să constituie o parte a evaluărilor relevante și a proceselor de revizuire.
- (14) Acțiunile din cadrul acestui instrument ar trebui să sprijine punerea în aplicare a Agendei pe 2030 a Organizației Națiunilor Unite pentru dezvoltare durabilă, o agendă universală pentru care UE și statele sale membre sunt pe deplin angajate și pe care toți beneficiarii enumerați în anexa I au adoptat-o.
- (15) Prezentul regulament stabilește un pachet financiar pentru durata sa de aplicare, acesta urmând a constitui principala valoare de referință, în sensul [trimiterea urmează să fie actualizată, după caz, în conformitate cu noul acord interinstituțional: punctului 17 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară ¹⁵], pentru Parlamentul European și Consiliu în cursul procedurii bugetare anuale.

¹⁴ ***Acest obiectiv va fi discutat în continuare în contextul Regulamentului IPA III, în funcție de rezultatul discuțiilor orizontale privind CFM cu privire la obiectivele globale privind clima.***

¹⁵ Referința urmează a fi actualizată: JO C 373, 20.12.2013, p. 1. Acordul este disponibil la adresa: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.RO&toc=OJ:C:2013:373:TOC

- (16) Comisia și statele membre ar trebui să asigure conformitatea, coerența și complementaritatea asistenței pe care o oferă, în special prin consultări periodice și schimburi frecvente de informații pe parcursul diferitelor etape ale ciclului de asistență. Ar trebui adoptate, de asemenea, măsurile necesare pentru a asigura o mai bună coordonare și complementaritate cu alți donatori, inclusiv prin intermediul unor consultări periodice. **Comisia și statele membre ar trebui, de asemenea, să consolideze coordonarea la nivel local pentru a se asigura că statele membre pot participa în cunoștință de cauză pe parcursul procesului de programare și își pot exercita mai bine rolul în cadrul Comitetului IPA.** Rolul societății civile ar trebui consolidat, atât prin programe puse în aplicare prin intermediul organismelor guvernamentale, cât și în calitate de beneficiar direct al asistenței din partea Uniunii.
- (17) Prioritățile de acțiune pentru realizarea obiectivelor din domeniile de politică relevante pentru care se va acorda asistență în temeiul prezentului regulament ar trebui definite printr-un cadru de programare stabilit de Comisie pentru durata cadrului financiar multianual al Uniunii pentru perioada 2021-2027, în parteneriat cu beneficiarii enumerați în anexa I, pe baza [...] **cadrlui de politică de pe agenda de extindere definit de Consiliul European și de Consiliu, precum și pe [...]** nevoile specifice **ale beneficiarilor**, în conformitate cu obiectivele generale și specifice definite de prezentul regulament și luând în considerare în mod adecvat strategiile naționale relevante. Cadrul de programare ar trebui să identifice domeniile care trebuie sprijinite prin acordarea de asistență, incluzând o alocare orientativă per domeniu de sprijin, precum și o estimare a cheltuielilor legate de climă.

- (18) Este în interesul Uniunii să ofere asistență beneficiarilor enumerați în anexa I în cadrul eforturilor de reformare ale acestora pentru a deveni membri ai Uniunii. Asistența ar trebui gestionată în așa fel încât să se pună un accent puternic pe rezultate *și ar trebui diferențiată în ceea ce privește domeniul de aplicare și intensitatea, în funcție de performanțele beneficiarilor, inclusiv prin stimularea angajamentului lor față de reforme și a progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a acestora, în special în domeniul statului de drept și drepturilor fundamentale, al consolidării instituțiilor democratice și reformei administrației publice, precum și al dezvoltării economice și competitivității [...]. De asemenea, asistența ar trebui să asigure previzibilitate și un echilibru între beneficiari, ținând seama de situația, nevoile și capacitățile lor specifice, precum și de sprijinul acordat în cadrul instrumentelor anterioare.*
- (18a) *În cazul în care, pe baza indicatorilor relevanți, se observă o regresie semnificativă sau o lipsă persistentă de progrese a unui beneficiar enumerat în anexa I în domeniile care fac obiectul „abordării cu prioritate a elementelor fundamentale”, domeniul de aplicare și intensitatea asistenței ar trebui să fie calibrate în mod corespunzător, fără a aduce atingere competențelor Consiliului de a adopta măsuri restrictive ca urmare a unei decizii privind întreruperea sau restrângerea, totală sau parțială, a relațiilor economice și financiare cu una sau mai multe țări terțe în conformitate cu articolul 215 din TFUE și competenței Comisiei de a suspenda plățile sau punerea în aplicare a acordurilor de finanțare în conformitate cu dispozițiile Regulamentului financiar.*
- (18b) *Pentru a permite statelor membre să furnizeze orientări strategice adecvate în cadrul Comitetului IPA, Comisia ar trebui să evalueze anual punerea în aplicare a cadrului de programare al IPA, descriind modul în care s-au efectuat abordarea bazată pe performanță și o distribuire echitabilă și abordarea performanței. Această evaluare ar trebui să includă, de asemenea, o situație privind nivelul de finanțare pentru fiecare obiectiv, precum și pentru fiecare beneficiar enumerat în anexa I. Ar trebui, de asemenea, să permită Comitetului IPA să dispună de informații adecvate și să ofere îndrumări cu privire la modularea domeniului de aplicare și a intensității asistenței.*

- (19) Tranziția de la gestiunea directă a fondurilor de preaderare de către Comisie la gestiunea indirectă de către beneficiarii enumerați în anexa I ar trebui să fie progresivă și să țină cont de capacitățile fiecăruia dintre respectivii beneficiari. ***Aceasta ar trebui să fie inversată în anumite domenii vizate de politici sau de programe, în cazul în care un beneficiar enumerat în anexa I nu îndeplinește obligațiile relevante sau nu gestionează fondurile Uniunii în conformitate cu normele, principiile și obiectivele stabilite.*** Asistența ar trebui să utilizeze în continuare structurile și instrumentele care și-au dovedit valoarea în procesul de preaderare.
- (20) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optimiza impactul acțiunii sale externe. Acest lucru ar trebui să fie obținut prin asigurarea coerenței și a complementarității dintre instrumentele de finanțare externă ale Uniunii, precum și prin crearea de sinergii cu alte politici și programe ale Uniunii, ***cum ar fi Orizont Europa, Erasmus, Europa creativă sau Mecanismul pentru interconectarea Europei.*** Aceasta include, atunci când este cazul, coerența și complementaritatea cu asistența macrofinanciară.
- (21) În vederea maximizării impactului intervențiilor combinate destinate atingerii unui obiectiv comun, prezentul regulament ar trebui să aibă posibilitatea de a prevedea contribuții la acțiuni din cadrul altor programe, atât timp cât contribuțiile nu acoperă aceleași costuri.
- (22) Finanțarea acordată în temeiul prezentului regulament ar trebui să fie utilizată pentru a se finanța acțiuni în cadrul dimensiunii internaționale a programului Erasmus, a cărui punere în aplicare ar trebui să se desfășoare în conformitate cu Regulamentul Erasmus ¹⁶.

¹⁶ Noul regulament Erasmus.

- (23) Prezentului regulament ar trebui să i se aplice normele financiare orizontale adoptate de Parlamentul European și de Consiliu în temeiul articolului 322 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Aceste norme sunt prevăzute în Regulamentul financiar și determină în special procedura de stabilire și execuție a bugetului prin granturi, achiziții publice, premii, execuție indirectă, asistență financiară, sprijin bugetar, fonduri fiduciare, instrumente financiare și garanții bugetare și prevăd controale ale responsabilității actorilor financiari. [Normele adoptate în temeiul articolului 322 din TFUE vizează, de asemenea, protecția bugetului Uniunii în cazul existenței unor deficiențe generalizate în ceea ce privește statul de drept în statele membre și în țările terțe, întrucât respectarea statului de drept este esențială pentru buna gestiune financiară și pentru eficacitatea finanțării din partea UE.]
- (24) Tipurile de finanțare și metodele de execuție prevăzute în Regulamentul financiar ar trebui să fie alese pe baza capacității lor de a atinge obiectivele specifice ale acțiunilor și de a obține rezultate, luându-se în considerare în special costurile controalelor, sarcina administrativă și riscul preconizat de neconformitate. Aceasta ar trebui să includă utilizarea de sume forfetare, rate forfetare și costuri unitare, precum și o finanțare nelegată de costuri, după cum se prevede la articolul 125 alineatul (1) din Regulamentul financiar.
- (25) Uniunea ar trebui să continue să aplice norme comune pentru punerea în aplicare a acțiunilor externe. Normele și procedurile pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe sunt prevăzute în Regulamentul (UE) nr. [IVCDCI] al Parlamentului European și al Consiliului. Ar trebui stabilite dispoziții detaliate suplimentare pentru abordarea situațiilor specifice, în special pentru cooperarea transfrontalieră și domeniul de politică agricolă și dezvoltare rurală.

- (26) Acțiunile externe sunt adesea puse în aplicare într-un mediu foarte volatil, care necesită o adaptare continuă și rapidă la necesitățile în schimbare ale partenerilor Uniunii și la provocările globale, cum ar fi drepturile omului, democrația și buna guvernare, securitatea și stabilitatea, schimbările climatice și mediul și migrația neregulamentară și cauzele profunde ale acestora. Reconcilierea principiului previzibilității cu necesitatea de a reacționa rapid la noile necesități presupune, în consecință, adaptarea execuției financiare a programelor. Pentru a spori capacitatea Uniunii de a răspunde unor necesități neprevăzute, respectându-se, în același timp, principiul întocmirii anuale a bugetului Uniunii, prezentul regulament ar trebui să mențină posibilitatea de a aplica mecanismele de flexibilitate deja permise de Regulamentul financiar pentru alte politici, și anume reportări și reangajări ale fondurilor angajate, pentru a se asigura o utilizare eficientă a fondurilor UE atât pentru cetățenii UE, cât și pentru beneficiarii enumerați în anexa I, maximizând astfel fondurile UE disponibile pentru intervențiile din cadrul acțiunilor externe ale UE.
- [(27) Noul Fond european pentru dezvoltare durabilă plus (FEDD+), care se bazează pe predecesorul său, ar trebui să constituie un pachet financiar integrat care să asigure capacitate de finanțare sub formă de granturi, garanții bugetare și alte instrumente financiare în întreaga lume, inclusiv pentru beneficiarii enumerați în anexa I. Guvernanța pentru operațiunile efectuate în temeiul prezentului regulament [...] ar trebui să fie asigurată în continuare de Cadrul de investiții pentru Balcanii de Vest.
- (28) Garanția pentru acțiunea externă ar trebui să sprijine operațiunile FEDD+, iar IPA III ar trebui să contribuie la necesitățile de provizionare în ceea ce privește operațiunile destinate beneficiarilor enumerați în anexa I, inclusiv la constituirea de provizioane și la datoriile rezultate din împrumuturi pentru asistență macrofinanciară.]
- (29) Este important să se asigure că programele de cooperare transfrontalieră sunt puse în aplicare într-un mod coerent cu cadrul stabilit în programele privind acțiunile externe și în regulamentul privind cooperarea teritorială. În prezentul regulament ar trebui prevăzute dispoziții specifice pentru cofinanțare.

- (30) Planurile de acțiune anuale sau multianuale și măsurile menționate la articolul 8 constituie programe de lucru din cadrul Regulamentului financiar. Planurile de acțiune anuale sau multianuale constau într-un set de măsuri grupate într-un singur document.
- (31) În conformitate cu **Regulamentul (UE, Euratom) nr. 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului**¹⁷ („Regulamentul financiar”), cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁸, cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2988/95 al Consiliului¹⁹, cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului²⁰ și cu Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului²¹, interesele financiare ale Uniunii trebuie protejate prin măsuri [...] proporționale, printre care se numără prevenirea, detectarea, corectarea și investigarea neregulilor, **inclusiv** [...] a cazurilor de fraudă, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau utilizate incorect și, acolo unde este cazul, impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 și cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) poate investiga și urmări penal [...] **infrațiuni împotriva** intereselor financiare **ale Uniunii**, [...] conform prevederilor Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului²². În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii

¹⁷ **Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).**

¹⁸ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului, (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

¹⁹ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.1995, p. 1).

²⁰ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, [...] p. 2).

²¹ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, [...] p. 1).

²² Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, să acorde accesul și drepturile necesare Comisiei, OLAF, EPPO, *în ceea ce privește statele membre care participă la forma de cooperare consolidată în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1939*, precum și Curții de Conturi Europene (CCE) și să se asigure că orice parte terță implicată în executarea fondurilor Uniunii acordă drepturi echivalente. Beneficiarii enumerați în anexa I ar trebui, de asemenea, să raporteze Comisiei, fără întârziere, neregulile, inclusiv fraudele care au făcut obiectul unei constatări administrative sau judiciare primare și să informeze Comisia cu privire la evoluția procedurilor administrative și juridice. Având în vedere obiectivul de aliniere la bunele practici din statele membre, această raportare ar trebui să se efectueze prin mijloace electronice, utilizându-se Sistemul de gestionare a neregulilor instituit de Comisie.

[(32) [...]]

- (33) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, în special cu privire la condițiile și structurile specifice pentru gestiunea indirectă cu beneficiarii enumerați în anexa I și punerea în aplicare a asistenței pentru dezvoltare rurală, ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei. Aceste competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu [Regulamentul (UE) nr. 182/2011 ²³ al Parlamentului European și al Consiliului]. La stabilirea condițiilor uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament ar trebui să se țină seama de învățămintele desprinse din gestionarea și punerea în aplicare a asistenței pentru preaderare anterioare. Aceste condiții uniforme ar trebui modificate în cazul în care evoluțiile impun acest lucru.
- (34) Comitetul instituit în temeiul prezentului regulament ar trebui să aibă competențe în ceea ce privește actele juridice și angajamentele care intră sub incidența Regulamentului (CE) nr.1085/2006 ²⁴ și a Regulamentului (UE) nr. 231/2014, precum și în ceea ce privește punerea în aplicare a articolului 3 din Regulamentul (CE) nr. 389/2006 al Consiliului ²⁵.
- (35) Pentru a asigura aplicarea cu promptitudine a măsurilor prevăzute de prezentul regulament, acesta ar trebui să intre în vigoare în [...] [...] a douăzecea] zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

²³ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

²⁴ Regulamentul (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului din 17 iulie 2006 de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA) (JO L 210, 31.7.2006, p. 82).

²⁵ Regulamentul (CE) nr. 389/2006 al Consiliului din 27 februarie 2006 privind crearea unui instrument de sprijin financiar în scopul de a încuraja dezvoltarea economică a comunității cipriote turce și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2667/2000 privind Agenția Europeană pentru Reconstrucție (JO L 65, 7.3.2006, p. 5).

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament instituie programul „Instrumentul de asistență pentru preaderare” („IPA III”).

Acesta prevede pentru acest instrument obiectivele, bugetul pentru perioada 2021-2027, formele de asistență din partea Uniunii și normele pentru furnizarea finanțării.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică **următoarea definiție**[...]:

„cooperare transfrontalieră” înseamnă cooperarea dintre statele membre [...] și beneficiarii enumerați în anexa I, **astfel cum se menționează la [articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul privind CTE ²⁶],** între doi sau mai mulți beneficiari enumerați în anexa I sau între beneficiarii enumerați în anexa I și țările și teritoriile enumerate în anexa I la [Regulamentul privind IVDCI] [...].

²⁶ COM(2018) 374 final – Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă.

Articolul 3

Obiectivele IPA III

- (1) Obiectivul general al IPA III este de a sprijini țările beneficiare enumerate în anexa I în vederea adoptării și implementării reformelor politice, instituționale, juridice, administrative, sociale și economice necesare pentru ca respectivii beneficiari să respecte valorile Uniunii și să se alinieze treptat la normele, standardele, politicile și practicile Uniunii în vederea aderării viitoare la aceasta, contribuind astfel la stabilitatea, securitatea și prosperitatea lor.
- (2) IPA III are următoarele obiective specifice:
 - (a) consolidarea statului de drept, a democrației [...] și a respectării drepturilor omului [...] și a [...] **libertăților** fundamentale; **aceasta include, în special, sprijin pentru reforma sistemului judiciar, consolidarea securității și combaterea corupției și a criminalității organizate, respectarea dreptului internațional, un mediu propice pentru societatea civilă, respectarea drepturilor persoanelor care aparțin minorităților și promovarea egalității de gen**, precum și **sprijin** pentru îmbunătățirea gestionării migrației, inclusiv a gestionării frontierelor **și combaterea migrației ilegale**;
 - (b) sporirea eficacității administrației publice și sprijinirea reformelor structurale și a bunei guvernante la toate nivelurile;
 - (c) adaptarea normelor, standardelor, politicilor și practicilor beneficiarilor enumerați în anexa I astfel încât acestea să fie aliniatelor celor ale Uniunii și consolidarea **cooperării regionale**, a reconcilierii și a bunelor relații de vecinătate, precum și a contactelor interpersonale și a comunicării **strategice**;
 - (d) consolidarea dezvoltării economice și sociale, **cu o atenție deosebită pentru tineri**, inclusiv printr-o mai mare conectivitate, **în toate dimensiunile sale**, și prin dezvoltare regională, agricultură și dezvoltare rurală, precum și prin politici sociale și de ocupare a forței de muncă, consolidarea protecției mediului, creșterea rezistenței la schimbările climatice, accelerarea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon și dezvoltarea economiei și a societății digitale [...];

(e) sprijinirea *cooperării* teritoriale [...], *inclusiv* a cooperării transfrontaliere, *transnaționale, maritime și interregionale*.

3. În conformitate cu obiectivele specifice, prioritățile tematice pentru furnizarea de asistență în conformitate cu nevoile și capacitățile beneficiarilor enumerați în anexa I sunt prezentate în anexa II. Prioritățile tematice pentru cooperarea transfrontalieră dintre beneficiarii enumerați în anexa I sunt stabilite în anexa III. Fiecare din aceste priorități tematice poate contribui la atingerea mai multor obiective specifice.

Articolul [...] 3a

Dispoziții privind raportul cu alte programe

- (1) În punerea în aplicare a prezentului regulament se asigură coerența, sinergiile și complementaritățile cu alte domenii de acțiune externă a Uniunii și cu alte politici și programe relevante ale Uniunii, precum și coerența politicilor de dezvoltare.
- (2) [Regulamentul IVCDCI] se aplică activităților puse în aplicare în temeiul prezentului regulament în cazul în cazul menționării în prezentul regulament.
- (3) IPA III contribuie la acțiunile stabilite în cadrul Regulamentului [[...] privind Erasmus ²⁷]. [Regulamentul (UE) privind Erasmus] se aplică pentru utilizarea respectivelor fonduri. În acest scop, contribuția IPA III este inclusă în documentul unic de programare [...] menționat la articolul 11 alineatul (7) din [Regulamentul privind IVCDCI] și adoptat în conformitate cu procedurile prevăzute în respectivul regulament. ***Acest document de programare conține o sumă orientativă minimă care urmează să fie alocată acțiunilor instituite în temeiul Regulamentului [Erasmus].***

²⁷ COM(2018) 367 final – Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a „Erasmus”, programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport, și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1288/2013.

- (4) Asistența acordată în cadrul IPA III poate fi, *de asemenea*, furnizată tipului de acțiuni prevăzute în cadrul Fondului european de dezvoltare regională și al Fondului de coeziune ²⁸, al Fondului Social European Plus ²⁹ și al Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală ³⁰.
- (5) [FEDR] ³¹ contribuie la programele sau măsurile instituite pentru cooperarea transfrontalieră dintre beneficiarii enumerați în anexa I și statele membre. Aceste programe și măsuri se adoptă de către Comisie în conformitate cu articolul 16. Cuantumul contribuției de la IPA-[...] *cooperare transfrontalieră* este stabilit în conformitate cu articolul 10 alineatul (3) din [Regulamentul privind CTE]. Programele de cooperare transfrontalieră ale IPA sunt gestionate în conformitate cu [Regulamentul privind CTE].
- (6) IPA III poate contribui la programele de cooperare transnațională și interregională sau la măsurile instituite și puse în aplicare în temeiul [Regulamentului privind CTE], *ținând seama, după caz, de strategiile macroregionale sau de strategiile pentru bazinele maritime*, și la care participă beneficiarii enumerați în anexa I la prezentul regulament.
7. Dacă este cazul, alte programe ale Uniunii pot contribui la acțiunile instituite în temeiul prezentului regulament în conformitate cu articolul 8, cu condiția ca respectivele contribuții să nu acopere aceleași costuri. Prezentul regulament poate, de asemenea, să contribuie la măsurile instituite în cadrul altor programe ale Uniunii, cu condiția ca respectivele contribuții să nu acopere aceleași costuri. În astfel de cazuri, programul de lucru care acoperă aceste acțiuni stabilește care este setul de norme aplicabile.

²⁸ COM(2018) 372 final – Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune.

²⁹ COM(2018) 382 final – Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul Social European Plus (FSE+).

³⁰ COM(2018) 392 final – Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului.

³¹ COM(2018) 372 final – Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune.

- (8) În situații justificate și pentru a asigura coerența și eficacitatea finanțării Uniunii sau pentru a dezvolta cooperarea regională, Comisia poate decide să extindă eligibilitatea programelor de acțiune și măsurilor menționate la articolul 8 alineatul (1) pentru a cuprinde țări, teritorii și regiuni **care, în caz contrar, nu ar fi eligibile pentru finanțare în temeiul articolului 3 alineatul (1)** [...], în cazul în care programul sau măsura care urmează a fi pusă în aplicare este de natură globală, regională sau transfrontalieră.

Articolul [...] 3b

Bugetul

- (1) Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a programului IPA III în perioada 2021-2027 este de [14 500 000 000 EUR, în prețuri curente].
- (2) Suma menționată la alineatul (1) poate fi utilizată pentru [...] **finanțarea măsurilor de sprijin pentru** punerea în aplicare a programului, de exemplu pentru activități de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, inclusiv sistemele corporative de tehnologie a informației, [...] **în conformitate cu articolul 20 din [Regulamentul privind IVCDCl].**

CAPITOLUL II

PLANIFICAREA STRATEGICĂ

Articolul 6

Cadrul de politică și principiile generale

- (1) [...] **Asistența acordată în temeiul prezentului regulament se acordă în conformitate cu** cadrul politicii de extindere, astfel cum este definit de Consiliul European și de Consiliu, acordurile care instituie o relație obligatorie din punct de vedere juridic cu beneficiarii enumerați în anexa I, [...] și **ține seama în mod corespunzător de** rezoluțiile relevante ale Parlamentului European, comunicările Comisiei și comunicările comune ale Comisiei și ale Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate [...]. Comisia asigură coerența dintre asistență și cadrul politicii de extindere.
- (2) Programele și acțiunile prevăzute de prezentul regulament **în atingerea obiectivelor specifice menționate la articolul 3** integrează **următoarele priorități orizontale:** schimbările climatice, protecția mediului și egalitatea de gen și, dacă este cazul, abordează legăturile dintre obiectivele de dezvoltare durabilă ³², în vederea promovării unor acțiuni integrate care pot genera co-beneficii și care pot îndeplini obiective multiple într-un mod coerent.
- (2a) **În colaborare cu statele membre, Comisia contribuie la punerea în aplicare a angajamentelor Uniunii în ceea ce privește creșterea transparenței și a răspunderii în privința oferirii de asistență, inclusiv punerea la dispoziție, prin intermediul unor baze de date online, a informațiilor despre volumul și alocarea asistenței, asigurându-se că datele sunt comparabile și ușor accesibile, partajate și publicate.**

³²https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

- (3) Comisia și statele membre cooperează în vederea asigurării coerenței și fac eforturi pentru a evita suprapunerile dintre asistența acordată în cadrul IPA III și alte tipuri de asistență acordată de Uniune, de statele membre și de Banca Europeană de Investiții (**BEI**), în conformitate cu principiile stabilite pentru consolidarea coordonării operaționale din domeniul asistenței externe, ***inclusiv printr-o coordonare consolidată cu statele membre la nivel local, precum și*** pentru armonizarea politicilor și a procedurilor, în special a principiilor internaționale privind eficacitatea dezvoltării³³. Coordonarea presupune consultări periodice ***și în timp util***, schimburi frecvente de informații în timpul diferitelor etape ale ciclului de asistență, precum și reuniuni deschise tuturor părților, având drept scop coordonarea asistenței, ***inclusiv la nivel local***, și reprezintă o etapă esențială în procesele de programare [...].
- (3a) ***În conformitate cu principiul parteneriatului incluziv, Comisia se asigură, după caz, că părțile interesate relevante ale beneficiarilor enumerați în Anexa I, inclusiv organizațiile societății civile, autoritățile locale și regionale, sunt consultate în mod adecvat și au acces în timp util la informațiile relevante care să le permită să joace un rol semnificativ în procesele de elaborare, de punere în aplicare și de monitorizare conexă a programelor.***
- (4) Comisia, în strânsă legătură cu statele membre, ia, de asemenea, măsurile necesare pentru a asigura coordonarea și complementaritatea cu organizații și entități multilaterale și regionale, precum organizațiile internaționale și instituțiile financiare, agenții și donatorii din afara Uniunii.

³³https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness_en

CAPITOLUL III

PUNEREA ÎN APLICARE

Articolul 7

Cadrul de programare al IPA

- (1) Asistența acordată în cadrul IPA III se bazează pe un cadru de programare al IPA pentru îndeplinirea obiectivelor specifice menționate la articolul 3 ***alineatul (2) și pe prioritățile tematice menționate în anexele II și III***. Cadrul de programare al IPA este stabilit de Comisie pe durata cadrului financiar multianual al Uniunii.
- (2) Cadrul de programare al IPA ***este elaborat în conformitate cu cadrul de politică și cu principiile generale prevăzute la articolul 6 și*** ține seama în mod corespunzător de strategiile naționale și politicile sectoriale relevante.
- (2a) ***Cadrul de programare al IPA include o alocare orientativă a fondurilor Uniunii pentru fiecare obiectiv specific prevăzut la articolul 3 alineatul (2), după caz, defalcată pe ani și permite abordarea nevoilor emergente, fără a aduce atingere posibilității de a combina asistența care contribuie la îndeplinirea unor obiective specifice diferite.***

[...]

- [...] ***(2b)*** cadrul de programare al IPA include indicatori pentru evaluarea progreselor în raport cu atingerea ***rezultatelor așteptate*** [...] stabilite [...] ***în conformitate cu obiectivele specifice menționate la articolul 3 alineatul (2)***. ***Acești indicatori trebuie să fie coerenți cu indicatorii menționați în anexa IV.***

3. **(2c)** Fără a se aduce atingere alineatului (4), cadrul de programare al IPA este adoptat de Comisie printr-un act de punere în aplicare. Actul de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare a comitetului menționat la articolul 16.
- (2d)** *Comisia efectuează o evaluare anuală a punerii în aplicare a cadrului de programare al IPA din perspectiva evoluției cadrului de politică menționat la articolul 6 și pe baza indicatorilor menționați la alineatul (2b). Această evaluare include, de asemenea, o situație actuală a alocărilor angajate și planificate pentru fiecare beneficiar și a modului în care a fost implementată abordarea bazată pe o distribuire echitabilă și pe performanță menționată la articolul 7a. Evaluarea se transmite comitetului menționat la articolul 16.*
- (2e)** *Pe baza acestei evaluări, Comisia poate propune o revizuire a cadrului de programare al IPA, după caz, în conformitate cu procedura prevăzută la alineatul (2c). Cadrul de programare al IPA poate fi, de asemenea, reexaminat în urma evaluării intermediare și poate fi revizuit, după caz.*
- (4)** Cadrul de programare pentru cooperarea transfrontalieră cu statele membre se adoptă de către Comisie în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din [Regulamentul privind CTE].

Articolul 7a

Asistența acordată beneficiarilor, evaluarea performanței și distribuția echitabilă

- (1) *Asistența acordată beneficiarilor enumerați în anexa I se decide în cadrul măsurilor de punere în aplicare menționate la articolul 8.*
- (2) *Asistența este orientată și ajustată în funcție de situația specifică a beneficiarilor enumerați în anexa I, cu luarea în considerare a eforturilor suplimentare necesare pentru îndeplinirea obiectivelor prezentului regulament. Nevoile și capacitățile beneficiarilor respectivi sunt, de asemenea, luate în considerare în conformitate cu principiul distribuirii echitabile, pentru a evita un nivel de asistență disproporționat de scăzut în comparație cu alți beneficiari.*
- (3) *Asistența are ca obiectiv asigurarea progresului în ceea ce privește toți beneficiarii și se diferențiază ca domeniu de aplicare și intensitate în funcție de performanțele lor, în special în ceea ce privește angajamentul față de reforme și progresele înregistrate în punerea în aplicare a acestora, precum și în funcție de nevoile acestora.*
- (4) **La evaluarea performanței beneficiarilor enumerați în Anexa I și la luarea deciziilor cu privire la asistența care urmează a fi acordată, trebuie acordată o atenție deosebită eforturilor depuse în domeniul statului de drept și al drepturilor fundamentale, al instituțiilor democratice și al reformei administrației publice, precum și al dezvoltării economice și competitivității.**
- (5) *În cazul unui regres semnificativ sau al unei lipse persistente de progrese din partea unui beneficiar enumerat în anexa I în domeniile menționate la alineatul (4), astfel cum sunt măsurate de indicatorii menționați la articolul 7 alineatul (2b), domeniul de aplicare și intensitatea asistenței sunt ajustate în consecință, în conformitate cu alineatul (1), inclusiv prin reducerea proporțională și redirectionarea fondurilor, în moduri care ar trebui să evite compromiterea sprijinului pentru îmbunătățirea drepturilor fundamentale, a democrației și a statului de drept, inclusiv prin sprijinirea societății civile și, după caz, prin cooperarea cu autoritățile locale. În cazul în care s-au reluat progresele, asistența este, de asemenea, ajustată în consecință, în conformitate cu alineatul (1), pentru a sprijini în continuare aceste eforturi.*

Articolul 8

Măsuri și metode de punere în aplicare

- (1) Asistența acordată în cadrul IPA III este pusă în aplicare prin gestiune directă sau prin gestiune indirectă, în conformitate cu Regulamentul financiar, prin planuri de acțiune și măsuri anuale sau multianuale, astfel cum se precizează la Titlul II capitolul III din [Regulamentul privind IVCDCI]. **Planurile de acțiune și măsurile sunt adoptate prin intermediul unor acte de punere în aplicare adoptate la rândul lor în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16.** Titlul II capitolul III din [Regulamentul privind IVCDCI] se aplică prezentului regulament, cu excepția articolului 24 alineatul (1) [persoane și entități eligibile].
- (2) În temeiul prezentului regulament, planurile de acțiune pot fi adoptate pentru o perioadă de până la șapte ani.

Articolul 9

Cooperare transfrontalieră

- (1) Până la 3 % din pachetul financiar se alocă indicativ programelor de cooperare transfrontalieră dintre beneficiarii enumerați în anexa I și statele membre, în conformitate cu nevoile și prioritățile acestora.
- (2) Rata de cofinanțare din partea Uniunii la nivelul fiecărei priorități nu este mai mare de [85 %] din cheltuielile eligibile ale unui program de cooperare transfrontalieră. Pentru asistența tehnică, rata de cofinanțare din partea Uniunii este de 100 %.
- (3) Nivelul de prefinanțare pentru cooperarea transfrontalieră cu statele membre **este de 50 % din primele trei angajamente bugetare ale programului.**
- (4) În cazul în care un program de cooperare transfrontalieră este întrerupt, în conformitate cu articolul 12 din [Regulamentul privind CTE], sprijinul acordat în temeiul prezentului regulament programului întrerupt, care rămâne disponibil, poate fi utilizat pentru a finanța orice altă acțiune eligibilă în temeiul prezentului regulament.

CAPITOLUL IV

ELIGIBILITATE ȘI ALTE DISPOZIȚII SPECIFICE

Articolul 10

Eligibilitatea pentru finanțare în cadrul IPA III

- (1) [...] ***Participarea la procedurile de achiziții publice, de atribuire de granturi și de premii pentru acțiunile finanțate în cadrul prezentului regulament este deschisă organizațiilor internaționale și regionale, precum și tuturor persoanelor fizice resortisante ale următoarelor țări și persoanelor juridice stabilite în mod efectiv în acestea:***
- (a) statele membre, beneficiarii enumerați în anexa I la prezentul regulament, părțile contractante la Acordul privind Spațiul Economic European și țările vizate de anexa I la [Regulamentul privind IVCDCl] și
 - (b) țările pentru care Comisia a instituit accesul reciproc la asistența externă. Accesul reciproc se poate acorda, pentru o perioadă limitată de cel puțin un an, de fiecare dată când o țară acordă eligibilitatea, în condiții egale, entităților din Uniune și din țările eligibile în temeiul prezentului regulament. Comisia decide cu privire la accesul reciproc după consultarea țării destinate sau a țărilor implicate.

CAPITOLUL V

[FEDD+ ȘI GARANȚII BUGETARE

Articolul 11

Instrumente financiare și garanții pentru acțiuni externe

- (1) Beneficiarii enumerați în anexa I sunt eligibili pentru Fondul european pentru dezvoltare durabilă plus (FEDD+) și pentru Garanția pentru acțiune externă, astfel cum se prevede în titlul II capitolul IV din [Regulamentul privind IVCDCI]. În acest scop, IPA III contribuie la provizionările legate de garanțiile pentru acțiunile externe menționate la articolul 26 din [Regulamentul privind IVCDCI] proporțional cu investițiile realizate pentru beneficiarii enumerați în anexa I./

CAPITOLUL VI

MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Articolul 12

Monitorizare, audit, evaluare și protecția intereselor financiare ale Uniunii

- (1) [...] **[Articolul 31 din Regulamentul privind IVCDCI]** se aplică prezentului regulament în legătură cu monitorizarea [...] și raportarea [...]. **Raportul anual menționat la [articolul 31 alineatul (5) din Regulamentul privind IVCDCI] conține, de asemenea, informații privind angajamentele și plățile pentru fiecare instrument (IPA, IPA II și IPA III).**
- (2) Indicatorii pentru monitorizarea punerii în aplicare și a progreselor înregistrate de IPA III în direcția îndeplinirii obiectivelor specifice stabilite la articolul 3 sunt prevăzuți în anexa IV la prezentul regulament.

- (3) În cazul cooperării transfrontaliere cu statele membre, indicatorii sunt cei menționați la articolul 33 din [Regulamentul privind CTE].
- (4) În plus față de indicatorii menționați în anexa IV, în cadrul privind rezultatele al asistenței oferite prin IPA III se ține seama de rapoartele privind extinderea.
- (4a) Comisia transmite comitetului prevăzut la articolul 16 un raport anual cu privire la punerea în aplicare financiară a prezentului regulament. Acest raport include:**
- (a) sumele angajate;**
 - (b) sumele contractate;**
 - (c) sumele plătite;**
 - (d) alocarea angajamentelor per obiectivele specifice menționate la articolul 3;**
 - (e) sumele contractate per tip de beneficiar (de exemplu, agențiile din statele membre, organizații internaționale, organizații ale societății civile);**
 - (f) sumele contractate per instrument de execuție bugetară (de exemplu, granturi, sprijin bugetar, finanțare mixtă).**
- (4b) Informațiile privind volumul și alocarea asistenței cuprinse în raportul anual menționat la articolul 12 alineatul (1) vor fi disponibile în bazele de date online.**
- (4c) [Articolul 32 din Regulamentul privind IVCDCl] în ceea ce privește evaluările intermediare și finale se aplică mutatis mutandis.**
- (5) În plus față de articolul 129 din Regulamentul financiar, referitor la protecția intereselor financiare ale Uniunii în cadrul gestiunii indirecte, beneficiarii enumerați în anexa I raportează Comisiei, fără întârziere, neregulile, inclusiv fraudele care au făcut obiectul unei constatări administrative sau judiciare primare, și informează Comisia cu privire la evoluția procedurilor administrative și juridice. Raportarea se efectuează prin mijloace electronice, utilizându-se Sistemul de gestionare a neregulilor instituit de Comisie.

CAPITOLUL VII

DISPOZIȚII FINALE

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

Articolul 15

Adoptarea de norme de aplicare suplimentare

- (1) Normele specifice de stabilire a unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, în special în ceea ce privește structurile care urmează a fi instituite în vederea pregătirii pentru aderare și în ceea ce privește asistența pentru dezvoltare rurală, se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16.
- (2) [...]

Articolul 16

Comitetul

- (1) Comisia este asistată de un comitet *pentru Instrumentul de asistență pentru preaderare* ([...] „Comitetul *IPA III*”). Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul [...] Regulamentului (UE) nr. 182/2011 [...].
- (1a) *Comitetul IPA III asistă Comisia prin furnizarea de orientări strategice pentru îndeplinirea obiectivelor menționate la articolul 3, în lumina evaluării anuale furnizate de Comisie în conformitate cu articolul 7 alineatul (2d) și cu articolul 12 alineatul (4a).*
- (1b) *În cazul în care se face trimitere la prezentul articol, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.*
- (1c) *Regulamentul de procedură al Comitetului IPA III prevede termene adecvate care să le ofere membrilor comitetului posibilitatea de a examina proiectele de acte de punere în aplicare într-o fază timpurie, în timp util și în mod efectiv și de a-și exprima opiniile, în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.*
- (2) În cazul în care avizul comitetului trebuie obținut prin procedură scrisă, procedura se încheie fără rezultat dacă, înainte de expirarea termenului de trimitere a avizului, acest lucru este hotărât de președintele comitetului sau solicitat de o majoritate simplă a membrilor comitetului.
- (3) Un observator al BEI participă la lucrările comitetului *IPA III* pentru chestiunile care privesc BEI.
- (4) Comitetul *IPA III* asistă Comisia și are, de asemenea, competențe în ceea ce privește actele juridice și angajamentele care intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 1085/2006 și a Regulamentului 231/2014 și în ceea ce privește punerea în aplicare a articolului 3 din Regulamentul (CE) nr. 389/2006.
- (5) Comitetul *IPA III* nu are competențe în ceea ce privește contribuția la programul Erasmus+, prevăzută la articolul [...] **3a** alineatul (3).

Articolul 17

Informare, comunicare și publicitate

[...]

- [³⁴ (1) *Destinatarii fondurilor Uniunii recunosc originea și asigură vizibilitatea finanțării Uniunii, în special în cadrul promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora, oferind informații coerente, concrete și proporționale adresate unor categorii de public diverse, printre care mass-media și publicul larg.*
- (2) *Comisia implementează acțiuni de informare și comunicare privind prezentul regulament, acțiunile și rezultatele sale. Resursele financiare alocate prezentului regulament contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care aceste priorități sunt legate în mod direct de obiectivele menționate la articolul 3.*
- (3) *Având în vedere unele aspecte legate de securitate sau sensibilitățile politice locale, este posibil să fie preferabil sau necesar ca, în anumite țări sau zone sau în anumite perioade, să se limiteze activitățile de comunicare și de vizibilitate. În astfel de cazuri, publicul-țintă și instrumentele de vizibilitate, precum și produsele și canalele care trebuie utilizate în promovarea unei anumite acțiuni sunt stabilite de la caz la caz, în urma consultării cu Uniunea și de comun acord cu aceasta. În cazul în care este necesară o intervenție rapidă ca răspuns la o criză subită, nu este necesar să se prezinte imediat un plan complet de comunicare și de vizibilitate. În aceste cazuri, sprijinul Uniunii este totuși indicat în mod adecvat de la început.]*

³⁴ *Aceste dispoziții trebuie să fie aliniate la textul final al articolelor 36 și 37 din Regulamentul privind IVCDCI.*

Articolul 18

Dispoziții tranzitorii

- (1) Prezentul regulament nu afectează, înainte de încheierea lor, continuarea sau modificarea acțiunilor vizate desfășurate în temeiul Regulamentului 231/2014 [IPA II] și al Regulamentului (CE) nr. 1085/2006 [IPA], care continuă să se aplice acțiunilor vizate până la încheierea lor. Acestor acțiuni li se aplică dispozițiile de la Titlul II capitolul III din [Regulamentul privind IVDCI], prevăzute anterior în Regulamentul nr. 236/2014, cu excepția articolului 24 alineatul (1).
- (2) Pachetul financiar pentru IPA III poate include, de asemenea, cheltuieli de asistență tehnică și administrativă necesare pentru a asigura tranziția între IPA III și măsurile adoptate în cadrul programului anterior, IPA II, ***precum și orice activitate legată de pregătirea succesorului programului de asistență pentru preaderare.***
- (3) Dacă este necesar, pot fi introduse în buget credite pentru perioada de după 2027, în vederea acoperirii cheltuielilor prevăzute la articolul 4 alineatul (2) necesare pentru a permite gestionarea acțiunilor nefinalizate.

Articolul 19

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a [...] [douăzecea] zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament se aplică de la 1 ianuarie 2021.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European

Președintele

Pentru Consiliu

Președintele

ANEXA I

Albania

Bosnia și Herțegovina

Islanda

Kosovo *

Munte negru

Serbia

Turcia

[...] *Republica Macedonia de Nord*

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCSONU 1244 (1999), precum și cu Avizul CIJ privind declarația de independență a Kosovo.

ANEXA II

Priorități tematice pentru asistență

În cadrul asistenței se pot aborda, după caz, următoarele priorități tematice, *inclusiv prin intermediul cooperării regionale*:

- (a) **Instituirea și promovarea de la o etapă timpurie a funcționării corecte a instituțiilor democratice și a instituțiilor necesare pentru garantarea statului de drept.** Intervențiile în acest domeniu trebuie să vizeze instituirea unor sisteme judiciare independente, *depolitizate*, responsabile și eficiente, care să includă o recrutare transparentă și bazată pe merit și promovarea cooperării judiciare, a unor sisteme de evaluare și promovare și a unor proceduri disciplinare eficace pentru cazurile de încălcări, *precum și a accesului la justiție*; [...]; promovarea și protejarea drepturilor omului, *inclusiv promovarea egalității de gen și a drepturilor copilului*, a drepturilor persoanelor aparținând unor minorități, inclusiv *ale minorităților naționale*, ale persoanelor de etnie romă, precum și ale persoanelor lesbiene, homosexuale, bisexuale, transgen și intersexuale, *și a libertăților fundamentale* [...], *asigurând un climat sigur propice pentru exercitarea neîngrădită a libertății de exprimare și a independenței presei.*
- (aa) **Consolidarea capacităților pentru a face față provocărilor legate de migrație.** *Intervențiile în acest domeniu vizează: schimbul de informații relevante*, asigurarea instituirii de sisteme robuste pentru protecția granițelor, *pentru* gestionarea fluxurilor migratoare *și combaterea migrației ilegale*, [...] *precum și* acordarea [...] *protecției internaționale* celor care sunt eligibili pentru aceasta.

- (ab) **Îmbunătățirea capacității de a asigura securitatea. Intervențiile în acest domeniu vizează:** dezvoltarea de instrumente eficiente de prevenire și de combatere a criminalității organizate, a traficului de ființe umane și de arme de calibru mic și armament ușor, a introducerii ilegale de migranți, a spălării de bani/a finanțării terorismului și a corupției; **sprijinirea unui angajament consolidat împreună cu Uniunea în combaterea terorismului și a radicalizării.**
- (ac) **Consolidarea capacităților de comunicare strategică, inclusiv comunicarea cu publicul privind reformele necesare pentru îndeplinirea criteriilor de aderare la UE. Eforturile în acest domeniu vizează sprijinirea dezvoltării în continuare a mass-mediei independente și pluraliste și alfabetizarea mediatică și servesc, printre altele, ca mijloc de a crește reziliența statului și a societății față de dezinformare și de alte forme de amenințări hibride.**
- (b) **Reformarea administrațiilor publice în conformitate cu principiile bunei guvernante, în special principiile administrației publice.** Intervențiile vizează: consolidarea cadrelor de reformă a administrației publice, **inclusiv în domeniul achizițiilor publice;** îmbunătățirea planificării strategice și incluzive și a elaborării de politici și legislație bazate pe date concrete; consolidarea profesionalizării și a depolitizării serviciilor publice prin asimilarea principiilor meritocrației; promovarea transparenței și a responsabilității; îmbunătățirea calității și a furnizării serviciilor, inclusiv prin proceduri administrative adecvate și folosirea serviciilor de e-guvernare centrate pe cetățeni; consolidarea gestionării finanțelor publice și elaborarea unor statistici fiabile.
- (c) **atingerea standardelor Uniunii în materie de economie, inclusiv a unei economii de piață funcționale, precum și [...] consolidarea guvernantei fiscale și economice:** Intervențiile vizează să sprijine participarea la procesul programului de reformă economică și cooperarea sistematică cu instituțiile financiare internaționale cu privire la elementele fundamentale ale politicii economice, sporirea capacității de a consolida stabilitatea macroeconomică și sprijinirea progreselor către o economie de piață funcțională capabilă să facă față presiunii concurențiale și forțelor de piață din interiorul Uniunii [...].

- (ca) *Consolidarea sistemului de relații de bună vecinătate, a stabilității regionale și a cooperării reciproce, inclusiv prin promovarea rețelelor dintre oameni și sprijinirea inițiativelor constructive.*
- (d) **Consolidarea capacității Uniunii și a partenerilor săi de a preveni conflictele, de a consolida pacea și de a aborda crizele înainte de declanșarea lor și ulterior**, inclusiv prin avertizare timpurie și analize ale riscurilor de conflicte; [...] măsuri de reconciliere, de consolidare a păcii și a încrederii, sprijinirea consolidării capacităților în vederea susținerii acțiunilor în domeniul securității și dezvoltării.
- (e) **Consolidarea capacităților organizațiilor societății civile** și ale partenerilor sociali, inclusiv ale asociațiilor profesionale, din țările beneficiare enumerate în anexa I și încurajarea creării de rețele la toate nivelurile în rândul organizațiilor cu sediul în Uniune și în rândul beneficiarilor enumerați în anexa I, facilitând angajarea acestora într-un dialog efectiv cu sectorul public și cu sectorul privat.
- (f) **Promovarea alinierii normelor**, standardelor, politicilor și practicilor **țărilor partenere** la cele ale Uniunii, inclusiv a normelor privind ajutoarele de stat.
- (fa) *Promovarea egalității de gen și a capacității femeilor și a fetelor. Intervențiile în acest domeniu vizează crearea unui mediu mai propice pentru respectarea drepturilor fetelor și femeilor și obținerea unor îmbunătățiri reale și concrete în ceea ce privește egalitatea de gen, inclusiv prin asigurarea integrității fizice și psihice a fetelor și femeilor, prin promovarea drepturilor lor economice și sociale, și prin consolidarea vocii și participării fetelor și femeilor, inclusiv prin integrarea dimensiunii de gen în bugete și prin colectarea de date în funcție de sex și de vârstă.*

- (g) **Consolidarea accesului la educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții de calitate, la toate nivelurile, și acordarea de sprijin sectoarelor culturale și creative.** intervențiile în acest domeniu trebuie să vizeze promovarea accesului egal la o educație și îngrijire a copiilor preșcolari și la învățământ primar și secundar de calitate, îmbunătățindu-se asigurarea competențelor de bază; atingerea unor niveluri de instruire mai înalte, *abordarea problemei exodului de creiere*, reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii și consolidarea programelor de formare a cadrelor didactice; dezvoltarea educației și formării profesionale (EFP) și promovarea sistemelor de învățare la locul de muncă pentru a facilita tranziția către piața muncii, *inclusiv pentru persoanele cu handicap*; îmbunătățirea calității și a relevanței învățământului superior *și a cercetării*; încurajarea activităților legate de foștii studenți; sporirea accesului la învățarea pe tot parcursul vieții și sprijinirea investițiilor în formarea *favorabilă incluziunii* și infrastructura de educație *accesibilă*, în special în vederea reducerii discrepanțelor teritoriale și a promovării unui învățământ nesegregat, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor digitale *accesibile*.
- (h) **Promovarea locurilor de muncă de calitate și a accesului la piața muncii:** intervențiile în acest domeniu trebuie să vizeze combaterea ratei ridicate a șomajului și a inactivității prin sprijinirea integrării durabile pe piața muncii, în special în rândul tinerilor (mai ales al celor care nu sunt încadrați profesional și care nu urmează niciun program educațional sau de formare), al femeilor, al șomerilor pe termen lung și al tuturor grupurilor subreprezentate. Măsurile trebuie să stimuleze crearea de locuri de muncă de calitate și să sprijine aplicarea cu eficacitate a normelor și standardelor muncii pe întreg teritoriul. Alte domenii-cheie de intervenție vor trebui să fie sprijinirea egalității de gen *și a tineretului*, promovarea capacității de inserție profesională și a productivității, adaptarea lucrătorilor și a întreprinderilor la schimbare, stabilirea unui dialog social durabil și modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței muncii, cum ar fi serviciile publice de ocupare a forței de muncă și inspectoratele muncii.

- (i) **Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei:** Intervențiile în acest domeniu vizează modernizarea sistemelor de protecție socială pentru a oferi o protecție eficientă, eficientă și adecvată pe parcursul tuturor etapelor din viața unei persoane, *promovând tranziția de la îngrijirea instituțională la cea în cadrul familiei și al comunității*, stimulând incluziunea socială, promovând egalitatea de șanse și abordând inegalitățile și sărăcia. De asemenea, intervențiile în acest domeniu se concentrează pe: integrarea comunităților marginalizate, precum etnia romă; combaterea discriminării bazate pe sex, [...] *rasă, culoare*, origine etnică *sau socială*, *caracteristici genetice, limbă*, religie sau convingeri, *opinii politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, proprietate, naștere*, handicap, vârstă sau orientare sexuală; creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, precum educația și îngrijirea copiilor preșcolari, locuințe, asistență medicală și servicii sociale esențiale și de îngrijire pe termen lung, inclusiv prin modernizarea sistemelor de protecție socială.
- (j) **Promovarea unui transport inteligent, durabil, favorabil incluziunii și sigur și înlăturarea blocajelor din infrastructurile rețelelor majore**, prin investiții în proiecte cu înaltă valoare *adăugată europeană* [...]. În ceea ce privește investițiile, ar trebui să se stabilească priorități în funcție de relevanța lor pentru conexiunile TEN-T cu UE, de contribuția la o mobilitate durabilă, de reducerea emisiilor, de impactul asupra mediului și de siguranță, în sinergie cu reformele promovate prin Tratatul de instituire a Comunității transporturilor.
- (ja) **Consolidarea securității și diversificării energetice. Intervențiile din acest domeniu vizează creșterea eficienței energetice și a producției, precum și diversificarea țărilor furnizoare și a rutelor.**
- (k) **Îmbunătățirea mediului privat și a competitivității întreprinderilor**, inclusiv prin specializarea inteligentă, ca factori-cheie ai creșterii economice, ai creării de locuri de muncă și ai coeziunii. Trebuie să se acorde prioritate proiectelor care îmbunătățesc mediul de afaceri.

- (l) **Îmbunătățirea accesului la tehnologii și servicii digitale și consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării** prin investiții *în consolidarea capacităților în ceea ce privește sistemele de cercetare și inovare, în mobilitate și în sisteme de granturi adaptate pentru a promova principiul excelenței științifice*, în conectivitatea digitală, în încrederea și securitatea digitale, în competențele digitale și antreprenoriat, precum și în infrastructura de cercetare și în crearea unui mediu favorabil și în promovarea creării de rețele și a colaborării. *Intervențiile în acest domeniu vizează, de asemenea, stabilirea unor centre de excelență în cercetare și inovare, în vederea abordării problemei exodului de creiere în rândul cercetătorilor.*
- (m) **Contribuția la securitatea și la siguranța alimentară** și menținerea unor sisteme agricole diversificate și viabile în comunitățile rurale active și în mediul rural.
- (n) **Protejarea și îmbunătățirea calității mediului**, abordarea degradării mediului și stoparea pierderii biodiversității, promovarea conservării și gestionării durabile a ecosistemelor terestre și marine și a resurselor naturale regenerabile, *investirea în gestionarea apei și a deșeurilor și în gestionarea durabilă a substanțelor chimice*, promovarea utilizării eficiente a resurselor, a unui consum și a unei producții durabile și sprijinirea tranziției către economiile ecologice și circulare, contribuția la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea rezistenței la schimbările climatice și promovarea guvernantei și a informării în ceea ce privește acțiunile de combatere a schimbărilor climatice și a eficienței energetice. IPA III promovează politici de sprijinire a tranziției către o economie eficientă din punctul de vedere al resurselor, sigură și durabilă, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și politici de consolidare a rezilienței în caz de dezastre, precum și acțiunile de prevenire a dezastrelor și de pregătire și răspuns în cazul producerii acestora. [...].

- (o) [...] *Cooperarea cu beneficiarii enumerați în anexa I în privința utilizării pașnice a energiei nucleare în domeniile sănătății, agriculturii și siguranței alimentare, asigurând conformitatea deplină cu cele mai înalte standarde internaționale; precum și sprijinirea acțiunilor care vizează abordarea consecințelor asupra populației locale expuse la eventuale accidente radiologice și îmbunătățirea condițiilor lor de viață; promovarea gestionării cunoștințelor, a formării și a educației în domeniile nucleare.*
- (p) **Creșterea capacității sectoarelor agroalimentar și de pescuit** de a face față presiunii concurenței și forțelor pieței, precum și de a se alinia treptat la normele și la standardele Uniunii, urmărind totodată atingerea unor obiective economice, sociale și de mediu în ceea ce privește dezvoltarea teritorială echilibrată a zonelor rurale și de coastă.
-

ANEXA III

Prioritățile tematiche ale asistenței pentru cooperarea transfrontalieră între beneficiarii enumerați în anexa I

În vederea promovării bunelor relații de vecinătate, a favorizării integrării în Uniune și a promovării dezvoltării socioeconomice, [...] asistența pentru cooperarea transfrontalieră între beneficiarii enumerați în anexa I poate aborda, după caz, următoarele priorități tematice:

- (a) promovarea ocupării forței de muncă, a mobilității forței de muncă și a incluziunii sociale și culturale transfrontaliere, printre altele prin: inițiative comune la nivel local în domeniul ocupării forței de muncă; servicii de informare și de consiliere și formări comune; egalitatea de gen; egalitatea de șanse; integrarea comunităților de imigranți și a grupurilor vulnerabile; investiții în serviciile publice de ocupare a forței de muncă; și sprijinirea investițiilor în servicii sociale și de sănătate publice;
- (b) protecția mediului și promovarea adaptării la schimbările climatice și a atenuării efectelor acestora, prevenirea și gestionarea riscurilor, printre altele prin: acțiuni comune de protecție a mediului; promovarea utilizării durabile a resurselor naturale, a amenajării coordonate a spațiului maritim, a eficienței resurselor și a economiei circulare, a surselor de energie regenerabile și a tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon sigură și durabilă, precum și a economiei verzi; **îmbunătățirea gestionării apei și a deșeurilor**, promovarea investițiilor pentru a aborda riscuri specifice, asigurarea rezilienței la dezastre și prevenirea dezastrelor și pregătirea și răspunsul în cazul producerii acestora;
- (c) promovarea transportului durabil și îmbunătățirea infrastructurilor publice, printre altele prin reducerea izolării prin intermediul unui acces optimizat la rețelele și serviciile de transport și digitale și prin investiții în rețelele și instalațiile transfrontaliere de distribuție a apei, de gestionare a deșeurilor și de aprovizionare cu energie;

- (d) promovarea economiei și a societății digitale, printre altele prin conectivitate digitală, dezvoltarea serviciilor de guvernare electronică, încrederea și securitatea digitală, precum și prin competențele digitale și spiritul antreprenorial;
- (e) încurajarea turismului și a patrimoniului cultural și natural;
- (f) investiții în tineret, educație și aptitudini, printre altele prin dezvoltarea și punerea în aplicare a unor sisteme și infrastructuri comune de educație, de formare profesională și de formare, care să sprijine activitățile în comun ale tinerilor;
- (g) promovarea guvernantei locale și regionale și consolidarea capacității administrative și de planificare a autorităților locale și regionale;
- (h) sporirea competitivității, consolidarea mediului de afaceri și dezvoltarea de întreprinderi mici și mijlocii, dezvoltarea comerțului și a investițiilor, printre altele prin promovare și sprijin acordate întreprinzătorilor, în special întreprinderilor mici și mijlocii și prin dezvoltarea unor piețe locale transfrontaliere și prin internaționalizare;
- (i) consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice, a inovării și a tehnologiilor digitale, printre altele prin promovarea partajării resurselor umane, ***prin consolidarea capacităților în ceea ce privește sistemele de cercetare și inovare, prin mobilitate și sisteme de granturi adaptate pentru a promova principiul excelenței științifice*** și prin infrastructurile pentru cercetare și dezvoltare tehnologică.

ANEXA IV

Lista indicatorilor-cheie de performanță

Trebuie să fie utilizată următoarea listă de indicatori-cheie de performanță pentru a se facilita măsurarea contribuției Uniunii la realizarea obiectivelor [...] specifice *ale IPA III*.

1. Indicator sintetic ³⁵ privind [...] *progresele beneficiarilor enumerați în anexa I* în ceea ce privește domeniile fundamentale ale criteriilor politice [...] [printre care democrația, statul de drept (sistemul judiciar, lupta împotriva corupției și lupta împotriva criminalității organizate) și drepturile [...] *fundamentale, inclusiv libertatea mass-mediei*], *precum și relațiile de bună vecinătate* (sursa: Comisia Europeană).
2. [...] *Progresele beneficiarilor enumerați în anexa I* în ceea ce privește reforma administrației publice (sursa: Comisia Europeană).
3. Indicator sintetic privind [...] **progresele beneficiarilor enumerați în anexa I în ceea ce privește alinierea la** acquis-ul UE (sursa: Comisia Europeană).
4. Indicator sintetic privind [...] *progresele beneficiarilor enumerați în anexa I* în ceea ce privește domeniile fundamentale ale criteriilor economice (economie de piață funcțională și competitivitate) (sursa: Comisia Europeană).
5. Cheltuielile publice cu securitatea socială (procent din PIB) (sursa: OIM) sau rata de ocupare a forței de muncă (sursa: statistici [...] *oficiale*)
6. Decalajul digital dintre beneficiari și media UE (sursa: indicele DESI al Comisiei Europene)
7. Indicatorul „distanța până la frontieră” (Doing Business) (sursa: Banca Mondială)

³⁵Cei trei indicatori sintetici sunt elaborați de Comisia Europeană pe baza rapoartelor referitoare la extindere, care se bazează, de asemenea, pe surse multiple independente.

8. Intensitatea energetică măsurată în funcție de energia primară și de PIB (sursa: EUROSTAT)
9. Emisiile de gaze cu efect de seră reduse sau evitate (în Kilotone de echivalent CO₂), cu sprijinul UE
10. [...]

Indicatorii vor fi, în cazul în care este relevant, defalcați [...] în funcție de *gen*.